

Enligt sändlista

**Bildande av naturreservatet Hallands Väderö
i Båstads kommun
(2 bilagor)**

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Hallands Väderö
<i>Kommun</i>	Båstad
<i>Församling</i>	Torekov
<i>Fastigheter</i>	Väderön 1:1 inklusive tillhörande vatten, öar, holmar och skär samt allmänt vatten kring ön enligt bilaga 1
<i>Lägesbeskrivning</i>	I Kattegatt ca 5 kilometer VNV Torekovs kyrka Topografisk karta: Halmstad 4C SV Registerkarta: 4B2j Hallands Väderö V 4C2a Hallands Väderö Ö Gula kartan: Torekov 4C:00 Sjökort: Nr 923 Tylön - Kullen
<i>Gränser</i>	Området är markerat med svart punktstreckad linje på bifogade karta, bilaga 1
<i>Areal</i>	1 742 ha, varav 339 ha landområde
<i>Markägare</i>	Torekovs kyrka och Staten
<i>Naturvårds- förvaltare</i>	Länsstyrelsen i Skåne län

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

Beskrivning av området

Geologi

Hallands Väderö kännetecknas av en flikig urbergskust med högsta punkt i öster och med en topografi som sluttar mot väster. Berggrunden är prekambrisk och består av gnejs som bitvis genomkorsas av amfibolit- och permo-karboniska diabasgångar. Amfiboliten är tämligen lättvittrad och ger upphov till artrik och näringskrävande vegetation. På öns norra del finns en större diabasgång med en bredd på mer än 25 meter. Dominerande jordarter är morän och strandgrus. På de inre delarna av ön finns gamla strandvallar från litorinatiden. Området är bitvis kuperat och berget går i dagen på flera ställen. Högsta punkten är belägen vid Kallskärslid på öns sydöstra sida och mäter 23,8 meter över havet.

Vattenområdet runt Hallands Väderö

Öns omgivande vattenområden är grunda med mindre öar och skär. Salthalten är ca 20‰ i ytvattnet med i huvudsak nordgående strömriktning. Inom de omgivande grundområdena, ner till 6 meters djup, utgör hårbottensamhällen ca 60% av bottenytan. Grunda mjukbottnar utgör ca 35% och ålgräsängar ca 5% av bottenytan. Hårbotten med berg och stenar finns huvudsakligen i vattenområdena nordväst om ön och runt småöar, kobbar och skär. Övriga vattenområden, framför allt sydost om ön och runt Vinga skär, upptas av mjukbotten med sand och grus.

Hårbottnarna kännetecknas av zonering av bland annat brunalgarter (*Fucus*-arter) och gaffeltång (*Furcellaria*). Vidare är havstulpaner och blåmusslor vanliga. På de djupaste lokalerna finns även sparsamt med blad- / fingertångarter (*Laminaria*-arter). Algfloran runt Hallands Väderö har västkustskarakter till skillnad från områden längre söderut i Öresund. Den ringa förekomsten av fintrådiga alger i området tyder på liten påverkan av näringsberikat havsvatten och god vattenomsättning. De grunda mjukbottnarna runt ön håller låg organisk halt i botten sedimenten. Epifaunan och dess produktionskapacitet är jämförbar med likartade områden i Bohuslän. Även bottenfaunan är jämförbar med botten i Bohuslän.

Vattenområdet runt Hallands Väderö utgör en del av ett större lek- och uppväxtområde för sill och flatfisk. Ett mindre område utanför öns södra kust med avgränsning vid Svarteskär och Sandskär är yngelområde för säl.

Markhistoria

Människan har sannolikt utnyttjat ön i sin hushållning så snart hon utvecklat sitt kunnande och fått resurser att bygga båtar för färd över öppet hav och som var användbara för den tidens jakt, fiske, äggtäkt och annat av betydelse för öns befolkning. I det här skedet hade skogen knappast någon större betydelse då fastlandet till största delen var beskogat. Någon gång under bronsåldern eller i slutet av stenåldern inleddes troligen betesbruk på ön. Skogens utbredning minskade successivt till fördel för gräsbärande marker. Skogen utnyttjades sannolikt för produktion av lövfoder och klenvirke.

Under vikingatiden, ca år 1 000, var Hallands Väderö en del av det danska riket som var väl etablerat med kung och hov som högsta styre. Skåne var en betydelsefull del i riket där den kristna religionen med sin kultur nu börjat påverka skeendena. Hallands Väderö tillhörde då som nu Skåne och är för första gången med i uppräknningen av det danska kungahusets öar i kung Valdemars jordebok, den sk ö-listan från början av 1200-talet. I en undersökning av landsantikvarie Laurits Weibull år 1911 framgår att Hallands Väderö i äldsta tid tillhört kungen och således ej var statsegendom. Befolkningen erlade skatt till kyrkan men ej till någon annan myndighet. Äganderätten till Hallands Väderö har aldrig bestridits av svenska myndigheter. I

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

en överenskommelse 1753 mellan landshövdingeämbetet i Kristianstad och biskopsämbetet i Lund sägs att Torekovs kyrka har oinskränkt äganderätt till egendomen Hallands Väderö.

Då Torekov och S:ta Thoras kapell, sedermera kyrka, grundlades kring skiftet mellan 1100- och 1200-talet ökade påverkan på ön. Hallands Väderö blev av avgörande betydelse för Torekovs fortlevnad. Kyrkans förvaltning av ön gav inkomster i form av bete, uttag av virke (såväl timmer som ved) samt inkomst från de hästar och nötkreatur som kyrkan själv ägde och avyttrade. *(I en årsberättelse från kyrkvårdarna visas hur många djur de beräknar att ön kan föda. Från utombys gårdar 60 kreatur för vilka de erlägger en avgift som går till kyrkan. Från gårdarna i Torekov kan man ta emot 30 kreatur och 100 får utan avgift. Av hästar kan mottagas 10 ston och 1 hingst, vilka skall vårdas av en man om de kvarstannar över vintern. Vid goda ollonår kunde det också födas ett 50-tal svin som gick lösa i skogen.)* Under medeltiden bedrev kyrkan hästavel och djuren strövade fritt på ön året runt. Torekovsborna hade rätt till bete med kor, hästar och ollonsvin. Väderön blev också viktig för Torekovs vedförsörjning. Invånarna hade rätt att till ved ta det som är nedfallet eller fornt utan ersättning *(denna sedvänja förekom fram till i mitten av 1940-talet)*.

Torekovs kyrka hade med åren blivit välbeställd och ägde enligt jordebok från 1582 förutom Hallands Väderö inte mindre än 21 gårdar, 3 kvarnar, 32 mindre fastigheter i Bjäre härad. Av bevarade handlingar framgår att Torekovs kyrka varit ägare till Torekovs by samt de egendomar som angivits fram till Skånes övergång till Sverige, då en kommission kom fram till att gårdarna utanför byn kunde indragas till Kronan. Sju privilegiebrev har av lika många kungar, från Magnus Eriksson år 1341 till år 1631, visat att kyrkans egendomar vid denna tid var i kyrkans ägo. De hade inte indragits till staten i anslutning till reformationen i Danmark.

När Skåne blev svenskt 1658 och under krigsåren fram till 1720 minskade betestrycket och skogen fick möjlighet att förnyra sig. Kyrkans hästavel upphörde. Torekovs invånare hade dock fortfarande rätt att till ved ta det som är nedfallet eller fornt utan ersättning.

Efter krigsåren minskade sillfisket i Torekov i omfattning. Väderöns betydelse som betesmark och vedbod ökade. Avgifter infördes för vedtäkt och bete. Under den första halvan av 1800-talet expanderade Torekov. Behovet av byggnadsvirke var stort och mycket skog avverkades samtidigt som betestrycket ökade. Ön utnyttjades också för täkt av grus, sand, sten och torv. 1808 upprättades en karta som beskriver markens tjänlighet för bete och höslåtter. Öns trädbärande marker utgjorde då ca 100 ha, cirka en tredjedel av öns yta.

Vid 1800-talets mitt kulminerade betesdriften. Upp till 900 får betade då markerna på ön. Bestånden av ek och bok minskade kraftigt genom avverkningar. Den norra delen av ön förlorade mer än hälften av den trädbevuxna ytan. 1850 såg sig kyrkan tvingad att reglera betet samt uttaget av virke och ved och införde ordnad skogshushållning på ön. Fårbete förbjöds och istället användes ungnöt och hästar som betesdjur (tidvis upp till 200 djur). En skogvaktare anställdes 1857 som bosatte sig på ön. 1858 fredades Söndre skog från bete. Trakthuggningsbruk infördes i skogen 1864.

Olagliga avverkningar och ett högt betestryck i kombination med en stor stam av kanin och hare, som påverkade skogsförnyringen negativt, ledde till att Kungliga Domänstyrelsen övertog förvaltningen av skogarna på ön 1912. Året därpå upprättades en ny skogsbruksplan. Denna kom i konflikt med naturvårdsintressen på ön och det framfördes önskemål om att ön borde avsättas som naturpark om inte kyrkan fick behålla dispositionsrätten över skogen. 1919 återfick kyrkan förvaltningen av skogen. Antalet betesdjur minskades till ca 145 djur. Under 1900-talet minskade betestrycket ytterligare. Kyrkans uttag av virke från ön fortsatte under

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

världskrigen och upphörde först under 1950-talet. Virkesuttagen skedde efter utstämpling av jägmästare enligt den skogsvårdsplan som då gällde. Uttag av gagnvirke förekom ej. Hallands Väderö avsattes som naturreservat 1958. Det blev då bland annat förbjudet att röja enefälader och brynvegetation. Vidare förbjöds åtgärder i Ulagapskärr och gallring i Killekärr.

Ön har haft en bofast befolkning under en period av minst 100 år. Bland annat har fyrpersonal, lotsar och skogvaktare med familjer och tjänstefolk bott på ön. Det har också funnits en skola på ön. Idag finns inga bofasta kvar på ön.

Markanvändning

Större delen av ön utnyttjas som betesmark och är till stor del bevuxen med ädellövträd eller buskar. Strandlinjen domineras av hällmarker. På öns östra och södra sida förekommer inslag av sandstränder.

Öns största sammanhängande ädellövskogsområde, Söndre skog, är beläget på den sydöstra delen av ön. Söndre skog är betesfredad sedan 1858 och består i de centrala delarna av äldre hedbokskog. I lägre belägna, fuktiga partier finns betydande arealer med alsumpskogar och alkärr, delvis med väl utbildade alsocklar, som tidigare bland annat nyttjats som skottskogar. På stora ytor finns ekdominerade bestånd med inslag av bland annat bok, björk, rönn och lind samt någon enstaka skogsalm. Bitvis finns även mindre ytor med planterad tallskog. Här och var finns inslag av månghundraårig ek och bok. En del av de äldre träden är vidkroniga vilket indikerar att området tidigare har varit mer öppet. Skogen innehåller gott om död ved. I den centrala delen av skogen ligger Hälledammen, en större vattensamling som delvis torkar ut under sommaren.

På den centrala delen av ön ligger Nörre skog, en betad, frisk - fuktig ädellövskog med ek och bok som dominerande arter. Här och var förekommer även inslag av alskog. Området har aldrig varit hägnat och innehåller flera vidkroniga "hagmarksträd". Längst i norr ligger Tångakärr som huvudsakligen består av betad blandlövs- eller alskog med inslag av bland annat bok, ek och lind på torrare partier. På fuktigare delar växer alsumpskog. I den norra delen av området växer askskog med inslag av skogsalm längs med en diabasgång. I området finns träd med spår av skottskogsbruk. Nörreskog och Tångakärr med omgivningarna var under den första halvan av 1800-talet ett sammanhängande bokskogsområde som kallades Ravnahult. Tre månghundraåriga bokar vid stigen mellan Sandhamn och fyren är en rest av denna skog. Stora delar av skogen avverkades under mitten av 1800-talet.

På stora delar av ön finns betade buskmarker av varierande karaktär. En, björnbär, slån, hagtorn och rosenbuskar växer omväxlande på ljunghed, gräshed och torräng och täckningsgraden är bitvis mycket hög. Större, öppna betesmarker finns på öns södra delar vid bebyggelsen i Kungshamn samt på den norra delen från fyrvaktarbostaden i riktning österut mellan Tångakärr och Nörre skog och sedan söderut mot Stora Gröningen. Betesmarkerna domineras av torrängar med inslag av gräshed, ljunghed och fuktängar. Vegetationen är delvis påverkad av fosfor-/kaliumgödsling som utfördes vid två skilda tillfällen i mitten av 1950-talet då djurhållarna klagat över djurens kondition efter sommarbetet och varit tveksamma till att släppa ut fler djur. Utspridning gjordes med traktor och spridare kring Skogvaktarbostället (där det sedan tidigare odlades rotfrukter och säd), slätten vid Kappelhamn, Sandhamns slätten och Stora Gröningen.

Övriga delar av ön består huvudsakligen av klippstränder, block- och klapperstränder samt sandstränder med karakteristisk, salttålig vegetation.

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

Flora och fauna

Vegetationen är artrik och skogsområdena på ön utgör mycket viktiga lokaler för en lång rad hotade eller sällsynta arter, främst lavar och svampar. 39 rödlistade lavar finns på ön av vilka fyra arter är kända endast från Hallands Väderö i Sverige. Fyra arter är även sällsynta ur internationell synvinkel. Av de 39 listade lavarerna är 38 bundna till skogsbiotoper med gamla träd. I svampfloran finns minst 160 vedberoende arter på ön och flera av dem är rödlistade. En mycket stor del av de hotade svamparterna är bundna till bok eller ek. Mossorna på Hallands Väderö är ej detaljinventerade men det förekommer sannolikt även hotade eller sällsynta mossor på ön. Kärllväxtfloran har inte inventerats fullständigt under de senaste åren. Enligt äldre inventeringar förekommer en del rödlistade arter som bland annat är kväveskyende och känsliga för förändringar i markanvändningen.

Hallands Väderös fauna är artrik och unik. Många rödlistade arter förekommer på ön. Som exempel kan nämnas förekomsten av mer än 63 rödlistade, vedlevande insektsarter. Fem av de akut hotade arterna har sina enda kvarvarande populationer i Sverige på ön. Dessa arter är även starkt hotade i övriga Europa. Många av de hotade arterna är hållträdslevande eller bundna till döda träd, främst bok och ek. På Hallands Väderö finns ca 25% av landets ca 4 400 skalbaggsarter och en stor andel av landets ca 5 900 flug- och myggarter. Blötdjursfaunan innehåller drygt ett 40-tal arter, huvudsakligen landmollusker. I Sverige är ca 150 land- och sötvattensmollusker kända vilket innebär att lite mindre än en tredjedel av arterna finns representerade på Hallands Väderö.

Öns fågelfauna är väl dokumenterad. Mer än 210 arter har noterats på ön, varav ca 70 är regelbundna häckfåglar. Måsfåglarna är öns främsta karaktärsfåglar. Måsfågelbestånden har varierat i antal under 1900-talet. Öns gråtrutkoloni har minskat från ca 8 000 par 1967 till under 3 000 par 1994. Havstruten har ökat från 27 par 1937 till mer än 400 par 1994. Silltrut häckar regelbundet med ett 15-tal par.

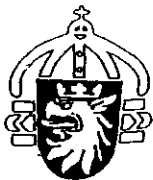
Hallands Väderö är den enda platsen i Kattegatt där de tre alkorna sillgrissla, tobisgrissla och tordmule häckar. Kolonin av tobisgrissla är den största i Kattegattområdet med drygt 200 par 1990. Sillgrisslan har regelbundet häckat med mellan fyra och sju par sedan 1970-talet. Tordmulen häckar regelbundet med ca 50 par. Antalet häckande gravänder har under de senaste åren varit konstant drygt ett tiotal. Ejdern har ökat i antal från ca 150 häckande par 1937 till närmare 1 500 par på 1980-talet. Strandskatan är en karaktärsfågel för strandängarna. Arten har minskat i antal under de senaste åren. Detsamma gäller tofsvipa.

Entitan är skogens karaktärsfågel. Andra arter som är vanliga i skogen är t ex trädkrypare, bofink och en ansenlig mängd sångare. Skogsduva har tidigare häckat i stort antal men under senare år har populationen minskat, kanske beroende på predation från mård.

Öns buskmarker hyser en artrik fågelfauna med bland annat näktergal, gulsparr, hämpling, rosenfink samt en hel del sångare.

Storskarv (hotkategori 2) häckar inte på Hallands Väderö men upp till 1 000 individer ses ibland rastande på ön vintertid. Många småfågelarter rastar på ön under vår och höst. I samband med kraftig västlig vind på hösten uppträder ibland vinddrivna havsfågelarter som t ex stormfågel, grålira, havssula och tretåig mås. Under vintern ses ofta arter som t ex fjällvråk, ormvråk, havsörn, kungsörn, blå kärrhök och skärnsnäppa på ön.

Hallands Väderö är ett viktigt område för knubbsäl under hela året. Den känsligaste perioden är yngeltiden som kulminerar under juni och juli. Gråsäl förekommer med ett 25-tal individer

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

Kattegatt - Skagerakområdet. Av dessa brukar ibland enstaka individer synas kring Hallands Väderö.

Bland däggdjuren förekommer även skogshare, dvärgnäbbmus, igelkott och mård. Bland kräldjuren förekommer vanlig och svart huggorm, snok, sandödlä och kopparorm. Öns enda groddjur är mindre vattensalamander som förekommer i Hälledammen. Grönfläckig padda har dock planterats in vid Oadammen 1996.

Landskapsbild

Området utgör ett betydande inslag i landskapsbilden genom sitt läge i Kattegatt. Ön utgör ett blickfång från stora delar av södra Halland vid Laholmsbukten samt från Bjärehalvön och Kullaberg.

Fornlämningar

I länets fornlämningsregister finns 35 fornlämningar registrerade från Hallands Väderö. De äldsta fynden är daterade till stenåldern. De flesta lämningarna är tomtningar och gravrösen men här finns även sjömärken, stenhägnader, områden med gropar samt jakt- och fiskelämningar. Även aktivitetsplatser har påträffats på ön vid Oakärret och Kungshamn. Vid undersökningar av dessa har en hel del föremål påträffats, bland annat pilspetsar, borrar, skrapor, förarbeten till flintyxor, vikingatida keramik, fragmentariska skärvor från romersk järnålder och medeltida mynt. På ön har två labyrinter påträffats. Den sydligaste benämns "Trelleborg" och var belägen högst upp på Kallskärslid på öns sydöstra del. Den andra labyrinten är belägen på öns norra del och är ca 12 meter i diameter. På öns södra del ligger en ödekyrkogård, kallad "Engelska kyrkogården".

Tillgänglighet

Hallands Väderö nås med båt från Torekovs hamn. Ordinarie turbåtar går under veckosluten från mars till slutet av september. Dagliga turer går under perioden maj till september. På för- och eftersäsong kan särskilda turer beställas. På ön finns rikligt med stigar som når ut till öns alla delar.

Gällande beslut

Länsstyrelsen i Kristianstads län har i olika beslut meddelat bestämmelser för att skydda Hallands Väderös naturvärden och betydelse för friluftslivet.

Följande förordnanden enligt naturvårdslagen med föregående lagar berör fastigheten:

- Fridlysning enligt naturskyddslagen av Hallands Väderö som naturpark med kringliggande holmar och skär (beslut den 14 april 1958)
- Ändring av fridlysningsföreskrifter för Hallands Väderö (beslut den 2 augusti 1958, 7 november 1961, 8 september 1964 och den 17 juni 1987)
- Skydd för djurlivet inom fastigheten Väderön 1:1 (beslut den 5 februari 1979)

Med stöd av Kungl. kungörelsen har länsstyrelsen beslutat om förbud mot att bedriva jakt efter ejder på Hallands Väderö med omkringliggande holmar och skär, kustområdena inom fd Barkåkra, Förslövsholms, Västra Bjäre och Båstads Köpings kommuner med omgivande vatten intill ett avstånd av 1 000 meter (beslut den 17 januari 1967).

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

Med stöd av 2§ sjötrafikförordningen har länsstyrelsen fattat följande beslut som berör vattnen kring Hallands Väderö:

- Förbud att framföra motordriven farkost med högre fart än 7 knop inom ett område i havet kring Hallands Väderö (östra och södra delen av ön) enligt länsstyrelsens beslut den 16 maj 1989 (ersätter tidigare beslut med stöd av 5§ sjötrafikförordningen den 27 april 1976).
- Förbud mot brädsegling (vindsurfing) vid vissa badstränder inom Båstads kommun, bland annat kring Hallands Väderö (östra och södra delen av ön), årligen under perioden 1 juni - 15 augusti enligt länsstyrelsens beslut den 8 juni 1989 (ersätter tidigare beslut med stöd av 5§ sjötrafikförordningen den 8 maj 1984).

Ärendets beredning

I samband med det löpande arbetet med översyn av skötselplaner framkom att skötselplanen och bestämmelserna för reservatet är i behov av revidering. Vidare fann länsstyrelsen det motiverat att föreslå en utvidgning av naturreservatet Hallands Väderö så att det också omfattar ett större vattenområde kring ön. Härigenom ges det marina området ett skydd som säkerställer områdets marinbiologiska värden.

Länsstyrelsens uppfattning är att administration och skötsel av Hallands Väderö underlättas om de förordnanden enligt naturvårdslagen som berör ön idag samlas under ett enda beslut, med bestämmelser som är anpassade till dagens förhållanden. Det nya reservatet innehåller restriktioner för allmänheten som i stort sett motsvarar vad som idag gäller inom befintligt naturreservat och djurskyddsområde.

Konsekvensutredning

Hallands Väderö är naturreservat sedan 1958. Vissa områden kring ön är avsatta som djurskyddsområde sedan 1979. Inom djurskyddsområdet gäller beträdnadsförbud under hela året inom ett område på öns västra sida medan övriga delar ej får beträdas under perioden 1 april - 15 juli. Syftet med reservatet är att bevara öns skogsområden och naturbetesmarker med den unika floran och faunan. De stora naturvärdena i den marina miljön runt ön ska också tillvaratas. Hallands Väderö är av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv. Föreskrifterna har utformats så att de skall motverka skadegörelse och störningar på öns natur och anläggningar och att de möjliggör för många besökare att vistas i området under trivsamma former.

Länsstyrelsen gör den bedömningen att de nya föreskrifterna för reservatet inte innebär någon större förändring i förhållande till vad som gäller sedan tidigare. Föreskrifter om vad allmänheten har att iakttä inom naturreservatet innebär en viss begränsning, men inte ett allvarligt försvårande, av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Grund för beslutet

Öns skogsområden och naturbetesmarker är av stor ekologisk betydelse både internationellt och nationellt genom den stora arealen äldre ädellövskog, med stort innehåll av död ved, samt

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

genom förekomsten av såväl öppna som trädbärande naturbetesmarker med mycket lång hävdkontinuitet. Öns skogsområden och naturbetesmarker, främst de trädbärande områdena, hyser en **unik flora och fauna**. I reservatet förekommer en lång rad arter som betraktas som hotade eller sällsynta, både nationellt och internationellt. Den långa hävdkontinuiteten har gett upphov till en mängd biotoper med en **stor biologisk mångfald**. Ön med kringliggande holmar och skär är av stor vikt för områdets sälstam och fågelfauna. Hallands Väderö är av **kulturarhistoriskt värde** genom förekomsten av fornlämningar och genom att tydliga spår finns kvar av människans sätt att bruka skogen i äldre tider i form av hamlade träd samt alkärr och ädellövskog vilka är påverkade av skottskogsbruk respektive skogsbete och virkesuttag. Området är **naturskönt** och är, genom sitt läge i Kattegatt nära Bjärehalvön, av stor betydelse för allmänhetens **friluftsliv**. Den marina delen av reservatet kommer att utgöra ett **viktigt referensområde** vid bedömningen av landets kustområden.

Hallands Väderö utgör ett område av riksintresse för naturvård (enligt Naturvårdsverkets beslut den 7 februari 1989, Naturresurslagen 2 kap. 6§ 2 stycket), område NL 1a. Öns skogsområden är internationellt betydelsefulla för en flora och fauna vars existens bland annat delvis är beroende av att Söndre skog får utvecklas fritt. Antalet rödlistade växt- och djurarter uppgår till minst 120 och är i allt väsentligt knutna till skogsmiljön och de gamla träden.

Enligt länets natur- och kulturmiljövårdsprogram är Hallands Väderö ett unikt område med mycket stora biologiska och kulturarhistoriska värden. Stor mångformighet med flera hotade biotoper och arter kännetecknar ön. Ön ingår i landets nationella bevarandeplan för odlingslandskapet och är upptagen i länets inventering av ängs- och hagmarker (värdeklass 2). Vidare ingår delar av ön i myrskyddsplan för Sverige. Hallands Väderö är ett av de 40 områden som prioriterades i Naturvårdsverkets rapport PM 1297 "Marina reservat" 1980.

Området är föreslaget av regeringen som ett SCI-område, inom ramen för Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Hallands Väderö är också utpekad av regeringen som ett SPA-område som bör beredas skydd i enlighet med artikel 4 i Rådets direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet).

Med ovan nämnda motiv och på grund av sin betydelse för kännedomen om landets naturlandskapets skönhet och betydelsen för allmänhetens rekreation och friluftsliv, bör de beskrivna områden ges ett skydd enligt naturvårdslagen. Förordnandet är förenligt med lagen om hushållning med naturresurser och gällande översiktsplan.

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som anges på kartan till detta beslut, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn skall vara Hallands Väderö.

Ändamålet med reservatet är att:

1. restaurera och vidmakthålla ett för Torekov karakteristiskt utmarkslandskap med en mycket lång hävdkontinuitet, med betade naturbetesmarker med olikåldriga ädellövträd och, till största delen betespräglade, olikåldriga ädellöv- och lövskogar med rikligt innehåll av äldre träd, vidkroniga träd och död ved samt träd som bär tydliga spår av människans sätt att utnyttja skogen i äldre tider, exempelvis genom hamling, skottskogsbruk, skogsbete och virkesuttag,

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

2. bevara bokskogen på Hallands Väderö,
3. bevara viktiga livsmiljöer för nationellt och internationellt hotade eller sällsynta växt- och djurarter så att de kan överleva på ön i framtiden,
4. bevara ett område av stor betydelse för sälar och sjöfåglar,
5. bevara ett område av stor betydelse ur landskapsbildssynpunkt och för allmänhetens friluftsliv,
6. bevara den naturliga utvecklingen i vattenområdena runt Hallands Väderö och att på lång sikt vidmakthålla de marinbiologiska värdena som hårbottenarnas naturliga algzonering, antalet växt- och djurarter samt artsammansättningen i de olika växt- och djursamhällena (t.ex. ålgräsängarna med dess rika djurliv vilket har stor betydelse för kommersiellt viktiga arter, andra fiskarter samt för fågelarter och säl),

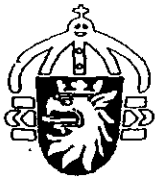
Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8, 9 och 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. upplåta nya tomtplatser eller avstycka fastighet, dock att markägaren efter länsstyrelsens medgivande kan utarrendera redan upplåtna tomter till ny arrendator,
2. på land eller i vatten uppföra byggnad eller annan anläggning, flaggstång, mast, antenn eller liknande, utföra tillbyggnad av befintlig byggnad eller anläggning utom åtgärder som anges i fastställd skötselplan,
3. ändra befintlig byggnads eller anläggnings användningsområde till annat än vad som anges i fastställd skötselplan,
4. utan länsstyrelsens tillstånd ändra exteriören på befintlig byggnad, exempelvis typ av fönster och dörrar, färg eller takbeläggning,
5. anlägga väg, bro, spång, led, brygga, uppläggningsplats för farkoster, campingplats eller därmed jämförbara anläggningar utöver vad som anges i fastställd skötselplan,
6. anlägga luft- eller markledning,
7. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning med undantag för gränsutmärkningsskyltar och reservatinformationsskyltar samt säkerhetsanordningar för sjötrafiken,
8. anordna upplag annat än på upplåtna tomtplatser och för naturvårdsförvaltningens behov,

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

9. uppföra stängsel eller hägnad annat än kring upplåtna tomtplatser och för betesdriften i den omfattning som fastställd skötselplan anger. Tillfälliga stängsel för skydd av växt- eller boplatser får sättas upp efter länsstyrelsens medgivande,
10. spränga, schakta, muddra, gräva, dika, dämna, utfylla, invalla, tippa, dumpa, markbearbeta, eller på annat sätt förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildning på land eller i vattenområdet,
11. bedriva täkt för husbehov, täkt av berg, lösa jordarter och fastsittande alger i området eller bedriva annan verksamhet som skadar områdets land- / botten-topografi och landskapets karaktär samt yt- eller dräneringsförhållanden,
12. utan länsstyrelsens tillstånd i kommersiellt hänseende utnyttja fastigheten Väderö 1:1 med tillhörande vatten med undantag för:
 - caféörelsen vid Sandhamn,
 - båttrafiken mellan Hallands Väderö och Torekov,
 - uthyrning av fyr- och skogsvaktarebostäderna,
 - övrig stuguthyrning på ön,
 - licensierat fiske,
 - upplåtande av jaktarrenden
 - vandringar med betald guide och Väderömuséets utställningsverksamhet,
13. använda kemiska bekämpningsmedel, inklusive oljebekämpningsmedel inom vattenområdet, eller tillföra växtnäringssämnen, kalk eller andra gödsel- / jordförbättringsmedel,
14. anlägga akvakultur av växt- och djurarter,
15. ändra sammansättningen av växt- och djurarter genom införande av för området främmande arter,
16. bedriva skogsbruk eller avverka träd och buskar utöver vad som anges i fastställd skötselplan,
17. utnyttja Söndre skog som betesmark utöver vad som anges i fastställd skötselplan,

Föreskrifterna skall ej utgöra hinder för åtgärder som erfordras för områdets skötsel eller för att underhålla och anpassa befintliga farleder, bryggor och kajer samt för de åtgärder som föreskrivs i av länsstyrelsen fastställd skötselplan och särskilt övervakningsprogram för området. Föreskrifterna skall ej utgöra hinder för Sjöfartsverkets tillträde till sjösäkerhetsanordningar för underhållsarbete, Telias tillträde till befintligt kabelnät med tillhörande anordningar för underhållsarbete, den lokala eldistributörens tillträde till befintliga elanläggningar för underhållsarbete, SMHIs tillträde till befintliga anläggningar för underhållsarbete samt för försvarsmaktens utnyttjande och underhåll av befintliga anläggningar. Underhållsarbeten och militär verksamhet inom området skall föregås av samråd med länsstyrelsen.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från ovan angivna föreskrifter.

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

1. utmärkning av och upplysning om reservatet,
2. utförande av anordningar för allmänhetens friluftsliv, skötsel av skogsmark, betesmark och övrig mark enligt fastställd skötselplan,
3. genomförande av provtagningar enligt särskilt övervakningsprogram.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet inom naturreservatet Hallands Väderö att:

1. gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. plocka eller gräva upp växter, svampar och lavar, *(planter, lavar, svampar, etc. är skyddade)*
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
4. fånga eller samla in insekter eller andra djur eller på annat sätt störa djurlivet med undantag för fritidsfiske med spö,
5. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
6. göra upp eld utomhus varvid avses såväl öppen eld som eldning i stormkök, spritkök, gasolkök, grillar eller motsvarande,
7. framföra motordrivna fordon på land,
8. tälta eller övernatta utomhus på ön, *(8+9 i samlet beslut)*
9. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
10. på störande sätt använda radio, bandspelare, musikinstrument eller motsvarande,
11. snitsla spår eller anordna orienteringskontroll,
12. anordna tävling som kan inverka störande på naturmiljön,
13. utföra undersökningar som kan störa naturmiljön,
14. rida eller köra med häst,

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

15. dra upp båtar på sandstränderna,
16. bedriva lerduveskytte,
17. landa med luftfarkost med undantag för de landningar som Sjöfartsverket företar vid fyrinspektion,
18. uppsätta någon form av bryggor eller förtöjningsanordningar av permanent slag,
19. framföra cyklar, mountainbikes (terränggående cyklar) eller liknande,
20. bedriva kommersiell verksamhet,
21. ankra i Sandhamnsbukten,
22. under hela året beträda området mellan Väderön och öarna Sandskär och Svarteskär inklusive sistnämnda öar enligt markering på kartan, bilaga 1,
23. under tiden 1 april - 15 juli beträda nedan angivna öar och skär samt visst vattenområde från dessa öar och skär enligt markering på kartan, bilaga 1,
 1. Orskären med kringliggande skär inklusive visst vattenområde,
 2. Vinga skär inklusive visst vattenområde,
 3. Vrenen och kringliggande skär inklusive visst vattenområde,
 4. Skäppeskären inklusive visst vattenområde,
 5. Kråkan och kringliggande skär inklusive visst vattenområde

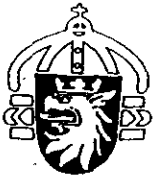
Föreskrifterna 22 och 23 gäller även markägare och andra sakägare samt kommunal eller statlig tjänsteman.

Föreskrifterna under C utgör ej hinder för åtgärder i samband med naturvårdsförvaltning, bevaknings-, tillsyns- och räddningsuppdrag, Sjöfartsverkets tillträde till sjösäkerhetsanordningar för underhållsarbete, Telias tillträde till befintligt kabelnät med tillhörande anordningar för underhållsarbete, den lokala eldistributörens tillträde till befintliga elanläggningar för underhållsarbete, SMHIs tillträde till befintliga anläggningar för underhållsarbete samt för försvarsmaktens utnyttjande och underhåll av befintliga anläggningar. Underhållsarbeten och militär verksamhet inom området skall föregås av samråd med länsstyrelsen.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltning av reservatet m m

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Skåne län. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande ske med markägare, berörda myndigheter och andra berörda.

1998-12-18

231-1142-97
1278-201

Skötselplan

1. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt anvisningar i skötselplanen som skall fastställas av länsstyrelsen.
3. Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

När detta beslut vunnit laga kraft skall följande beslut upphöra att gälla:

- Fridlysning enligt naturskyddslagen av Hallands Väderö som naturpark med kringliggande holmar och skär (länsstyrelsens beslut den 14 april 1958 dnr IIIÖ-32-57 nr 570)
- Ändring av fridlysningsföreskrifter för Hallands Väderö (länsstyrelsens beslut den 2 augusti 1958 dnr IIIÖ-32-57 nr 1244, 7 november 1961, 8 september 1964 och den 17 juni 1987 dnr 11.1211-153-87)
- Skydd för djurlivet inom fastigheten Väderön 1:1 (länsstyrelsens beslut den 5 februari 1979 dnr 11.121-2476-75)

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga

I den slutliga handläggningen deltog landshövding Bengt Holgersson, beslutande, länsöverdirektör Lise-Lotte Reiter, Christina Cinthio, Göran Mattiasson, länsarkitekt Inga Hallén och Christer Persson, föredragande.

Bengt Holgersson

Christer Persson

Bilagor

1. Karta
2. Hur man överklagar

SÄNDLISTA, se nästa sida

KARTA
Hallands Väderö
Skåne län, Båstads kommun

BILAGA 1

Malmö den 1 april 1998

Christer Persson
Christer Persson

Utdrag ur sjökort nr 923, Kattegatt, Tylön - Kullen
Sjöfartsverket Publiceringstillstånd 2905 - 9650290

